

Toinen kotimainen kieli, ruotsi, B1-oppimäärä vuosiluokilla 8–9

(*korvaa B1- oppimäärän osion vuosiluokilla 8-9 OPS 2016:sta)

Kasvu kulttuuriseen moninaisuuteen ja kielitietoisuuteen

Tavoite 1

Opetuksen tavoite:

Syventää oppilaan ymmärrystä suomen ja ruotsin kielen asemasta kansalliskielinä Suomessa ja syventää oppilaan tietoja pohjoismaisesta kieli- ja kulttuuriympäristöstä sekä ohjata oppilasta tutustumaan Pohjoismaita yhdistäviin asioihin ja arvoihin

Opetuksen tavoitteista johdetut oppimisen tavoitteet:

Oppilas oppii ymmärtämään suomen ja ruotsin kielen merkityksen kansalliskielinä Suomessa.

Oppilas oppii tuntemaan pohjoismaista kieli- ja kulttuuriympäristöä.

Oppilas oppii tuntemaan Pohjoismaita yhdistäviä asioita ja arvoja.

Arvioinnin kohde:

Pohjoismaisen kieli- ja kulttuuriympäristön hahmottaminen

Opetuksen tavoitteeseen liittyvä keskeinen sisältöalue:

8. lk:

Syvennetään oppilaan ymmärrystä suomen ja ruotsin kielen asemasta kansalliskielinä Suomessa.

Tutustutaan erilaisiin ruotsin kielellä tarjottaviin palveluihin, mediaan, kulttuuriin ja koulutukseen.

Syvennetään tietoa pohjoismaisista kieli- ja kulttuuriympäristöistä.

9. lk:

Käsitellään valinnan mukaan Pohjoismaita yhdistäviä asioita, kuten historia, yhteiskuntajärjestelmä, perinteet ja luontosuhde.

Tutustutaan Pohjoismaita yhdistäviin arvoihin, kuten demokratia, tasa-arvo ja sananvapaus. Sisältöjä valittaessa näkökulmana on myös oppilaita kiinnostavat ja oppilaille merkitykselliset aihepiirit.

Laaja-alainen osaaminen:

L2, L5

Osaamisen kuvaukset:

Osaamisen kuvaus arvosanalle 5

Oppilas osaa mainita jonkin syyn, miksi Suomessa puhutaan suomea ja ruotsia.

Oppilas osaa antaa jonkin esimerkin pohjoismaisesta kieli- ja kulttuuriympäristöstä sekä

Pohjoismaita yhdistävästä asiasta.

Osaamisen kuvaus arvosanalle 7

Oppilas osaa antaa jonkin esimerkin Suomen kansalliskielten asemasta.

Oppilas osaa antaa joitakin esimerkkejä pohjoismaisesta kieli- ja kulttuuriympäristöstä sekä

Pohjoismaita yhdistävistä asioista.

Osaamisen kuvaus arvosanalle 8

Oppilas osaa kertoa Suomen kansalliskielten asemasta.

Oppilas osaa kertoa pohjoismaisesta kieli- ja kulttuuriympäristöstä sekä Pohjoismaita yhdistävistä asioista.

Osaamisen kuvaus arvosanalle 9

Oppilas osaa vertailla Suomen kansalliskielten asemaa.

Oppilas osaa vertailla pohjoismaisia kieli- ja kulttuuriympäristöjä sekä pohtia Pohjoismaita yhdistäviä asioita.

Tavoite 2

Opetuksen tavoite:

tukea oppilaan kielellisen uteliaisuuden ja päättelykyvyn kehittymistä, ohjata oppilasta

havaitsemaan, millaisia säännönmukaisuuksia ruotsin kielessä on ja käyttämään kielitiedon käsitteitä

oppimisensa tukena ja ohjata oppilasta hyödyntämään muita kieliä ruotsia opiskellessaan

Opetuksen tavoitteista johdetut oppimisen tavoitteet:

Oppilas oppii kehittämään kielellistä päättelykykyään.

Oppilas oppii hyödyntämään ruotsin kielen säännönmukaisuuksia ja käyttämään kielitiedon

käsitteitä oppimisensa tukena.

Oppilas oppii hyödyntämään muita kieliä ruotsia opiskellessaan.

Arvioinnin kohde:

Ei käytetä arvosanan muodostamisen perusteena. Arvioitava osaaminen sisältyy kehittyvän kielitaidon tavoitteiden osaamisen kuvauksiin.

Opetuksen tavoitteeseen liittyvä keskeinen sisältöalue:

8. lk & 9. lk:

Vahvistetaan oppilaiden kielitietoisuutta ja kehitetään oppilaan kielitietoa.

Ruotsin kielen sanaston, ilmauksien, vakiintuneiden sanontojen ja rakenteiden opiskelu kytketään oppilaiden elämään ja arkeen liittyviin tilanteisiin, jolloin kielitietoa voidaan käyttää monipuolistamaan oppilaiden kielitaitoa.

Harjoitellaan hyödyntämään ruotsin kielen säännönmukaisuuksia ja käyttämään kielitiedon käsitteitä oppimisen tukena.

Harjoitellaan hyödyntämään muita kieliä ruotsin kielenoppimisessa.

Laaja-alainen osaaminen:

L1, L4

Kielenopiskelutaidot

Tavoite 3

Opetuksen tavoite:

Ohjata oppilasta ottamaan vastuuta ruotsin kielen opiskelustaan ja asettamaan tavoitteita opiskelulle, kannustaa oppilasta käyttämään monipuolisia tapoja oppia ruotsin kieltä myös vuorovaikutuksessa toisten kanssa ja kannustaa oppilasta harjaannuttamaan ja kehittämään ruotsin kielen taitoaan monipuolisesti myös tieto- ja viestintäteknologian avulla.

Opetuksen tavoitteista johdetut oppimisen tavoitteet:

Oppilas oppii ottamaan vastuuta ruotsin kielen opiskelustaan ja asettamaan tavoitteita opiskelulle.

Oppilas oppii käyttämään itselleen parhaiten sopivia tapoja oppia ruotsin kieltä sekä käyttämään ja kehittämään ruotsin kielen taitoaan monipuolisesti myös tieto- ja viestintäteknologian avulla.

Arvioinnin kohde:

Vastuun ottaminen ruotsin kielen opiskelusta ja monipuolisten opiskelustrategioiden hyödyntäminen ruotsin kielen oppimisessa.

Opetuksen tavoitteeseen liittyvä keskeinen sisältöalue:

8.lk:

Harjoitellaan ottamaan vastuuta omasta ruotsin kielen opiskelusta ja asettamaan tavoitteita ruotsin kielen opiskelulle. Suunnitellaan toimintaa ja asetetaan tavoitteita myös yhdessä.

9.lk:

Käytetään itsenäiseen, pitkäjänteiseen työskentelyyn ja kriittiseen tiedonhankintaan ohjaavia toimintatapoja. Suunnitellaan toimintaa ja asetetaan tavoitteita myös yhdessä. Harjoitellaan monipuolisesti eri tapoja oppia ruotsin kieltä myös tieto- ja viestintäteknologian avulla ja opetellaan hyödyntämään itselle sopivia tapoja oppia ruotsin kieltä.

Laaja-alainen osaaminen:

L1, L3

Osaamisen kuvaukset:

Osaamisen kuvaus arvosanalle 5

Oppilas ottaa ohjattuna satunnaisesti vastuuta ruotsin kielen opiskelustaan.

Oppilas osaa käyttää jotakin tapaa oppiakseen ruotsin kieltä ja kehittääkseen kielitaitoaan myös

vuorovaikutuksessa muiden kanssa.

Osaamisen kuvaus arvosanalle 7

Oppilas ottaa usein vastuuta ruotsin kielen opiskelustaan.

Oppilas osaa käyttää joitakin tapoja oppiakseen ruotsin kieltä ja kehittääkseen kielitaitoaan myös

vuorovaikutuksessa muiden kanssa.

Osaamisen kuvaus arvosanalle 8

Oppilas ottaa säännöllisesti vastuuta ruotsin kielen opiskelustaan.

Oppilas osaa käyttää useita itselleen sopivia tapoja oppiakseen ruotsin kieltä ja kehittääkseen kielitaitoaan myös vuorovaikutuksessa muiden kanssa.

Osaamisen kuvaus arvosanalle 9

Oppilas ottaa vastuuta ruotsin kielen opiskelustaan.

Oppilas osaa käyttää monipuolisesti itselleen sopivia tapoja oppiakseen ruotsin kieltä ja kehittääkseen kielitaitoaan myös vuorovaikutuksessa muiden kanssa.

Tavoite 4

Opetuksen tavoite:

Kannustaa oppilasta ymmärtämään ruotsin kielen taito tärkeänä osana jatkuvaa oppimista ja oman kielivarannon karttumista, kannustaa ja ohjata oppilasta huomaamaan mahdollisuuksia käyttää ruotsin kieltä omassa elämässään ja käyttämään ruotsin kieltä rohkeasti eri tilanteissa myös koulunulkopuolella.

Opetuksen tavoitteista johdetut oppimisen tavoitteet:

Oppilas oppii ymmärtämään ruotsin kielen taidon tärkeänä osana jatkuvaa oppimista ja oman

kielivarannon karttumista.

Oppilas oppii huomaamaan mahdollisuuksia käyttää ruotsin kieltä.

Oppilas oppii harjoittelemaan ja käyttämään ruotsin kielen taitoaan erilaisissa tilanteissa ja toimintaympäristöissä myös koulun ulkopuolella.

Arvioinnin kohde:

Ruotsin kielen taidon merkityksen ymmärtäminen osana omaa kielivarantoa ja jatkuvaa oppimista.

Opetuksen tavoitteeseen liittyvä keskeinen sisältöalue:

8. lk:

Pohditaan ruotsin kielen osaamisen merkitystä osana jatkuvaa oppimista ja omaa kielivarantoa. Selvitetään, missä ruotsin taitoa tarvitaan ja missä sitä voi käyttää nyt ja tulevaisuudessa. Havainnoidaan ja pohditaan yhdessä, missä ruotsin kieltä käytetään ja hyödynnetään sekä, miten ruotsin kieli näkyy erilaisissa tilanteissa ja toimintaympäristöissä.

9. lk:

Hyödynnetään erilaisia ruotsinkielisiä toimintaympäristöjä.

Laaja-alainen osaaminen:

L2, L7

Osaamisen kuvaukset:

Osaamisen kuvaus arvosanalle 5

Oppilas osaa antaa jonkin esimerkin ruotsin kielen taidon merkityksestä.

Osaamisen kuvaus arvosanalle 7

Oppilas osaa antaa esimerkkejä ruotsin kielen taidon merkityksestä osana omaa elämää.

Oppilas harjoittelee ja käyttää satunnaisesti ruotsin kielen taitoaan erilaisissa tilanteissa ja toimintaympäristöissä.

Osaamisen kuvaus arvosanalle 8

Oppilas osaa antaa esimerkkejä ruotsin kielen taidon merkityksestä osana omaa elämää ja kielivarannon kartuttamista.

Oppilas harjoittelee ja käyttää usein ruotsin kielen taitoaan erilaisissa tilanteissa ja toimintaympäristöissä.

Osaamisen kuvaus arvosanalle 9

Oppilas osaa kertoa ruotsin kielen taidon merkityksestä osana omaa elämää, kielivarannon kartuttamista ja jatkuvaa oppimista.

Oppilas harjoittelee ja käyttää säännöllisesti ruotsin kielen taitoaan erilaisissa tilanteissa ja toimintaympäristöissä.

Kehittyvä kielitaito, taito toimia vuorovaikutustilanteissa.

Tavoite 5

Opetuksen tavoite:

Järjestää oppilaalle tilaisuuksia harjoitella eri viestintäkanavia käyttäen suullista ja kirjallista vuorovaikutusta

Opetuksen tavoitteista johdetut oppimisen tavoitteet:

Oppilas oppii toimimaan erilaisissa vuorovaikutustilanteissa.

Arvioinnin kohde:

Vuorovaikutus erilaisissa tilanteissa.

Opetuksen tavoitteeseen liittyvä keskeinen sisältöalue:

8. lk:

Vuorovaikutustilanteiden sisältöjä valittaessa näkökulmana on nuoren toiminta ruotsin kielellä eri yhteisöissä, ajankohtaisuus, oppilaiden kiinnostuksen kohteet, suuntautuminen toisen asteen opintoihin sekä tutustuminen nuorten työelämässä ja opiskelussa tarvittavaan kielitaitoon.

9. lk:

Harjoitellaan runsaasti erilaisia vuorovaikutustilanteita eri viestintäkanavia hyödyntäen. Erilaisiavuorovaikutustilanteita harjoitellaan toiminnallisesti.

Laaja-alainen osaaminen:

L4

Osaamisen kuvaukset:

Osaamisen kuvaus arvosanalle 5

Taitotaso A1.1

Oppilas selviytyy satunnaisesti viestintäkumppanin tukemana muutamasta, kaikkein yleisimmin toistuvasta ja rutiininomaisesta viestintätilanteesta.

Osaamisen kuvaus arvosanalle 7

Taitotaso A1.2

Oppilas selviytyy satunnaisesti yleisimmin toistuvista, rutiininomaisista viestintätilanteista tukeutuen vielä enimmäkseen viestintäkumppaniin.

Osaamisen kuvaus arvosanalle 8

Taitotaso A1.3

Oppilas selviytyy monista rutiininomaisista viestintätilanteista tukeutuen joskus viestintäkumppaniin.

Osaamisen kuvaus arvosanalle 9

Taitotaso A1.3/A2.1

Oppilas selviytyy monista rutiininomaisista viestintätilanteista. Oppilas pystyy vaihtamaan ajatuksia tai tietoja tutuissa ja jokapäiväisissä tilanteissa.

Tavoite 6

Opetuksen tavoite:

Tukea oppilasta kielellisten viestintästrategioiden käytössä.

Opetuksen tavoitteista johdetut oppimisen tavoitteet:

Oppilas oppii hyödyntämään kielellisiä viestintästrategioita.

Arvioinnin kohde:

Viestintästrategioiden käyttö

Opetuksen tavoitteeseen liittyvä keskeinen sisältöalue:

8. lk:

Harjoitellaan eri tapoja pyytää toistoa, hidastusta ja selvennystä puhekumppanilta sekä ei-
viestinnällisiä keinoja, kuten ilmeitä ja eleitä viestin perille saamiseksi. Harjoitellaan eri tapoja
käyttää kompensatiostrategioita, kuten kiertoilmauksia.

9. lk:

Vahvistetaan oppilaiden luottamusta omiin kykyihinsä oppia kieliä ja käyttää vähäistäkin
kielitaitoa rohkeasti.

Laaja-alainen osaaminen:

L2, L4

Osaamisen kuvaukset:

Osaamisen kuvaus arvosanalle 5

Taitotaso A1.1

Oppilas tarvitsee paljon apukeinoja (esim. eleet, piirtäminen, sanastot, netti).

Oppilas osaa joskus arvailla tai päätellä yksittäisten sanojen merkityksiä asiayhteyden,
yleistiedon tai muun kielitaitonsa perusteella.

Oppilas osaa ilmaista, onko ymmärtänyt.

Osaamisen kuvaus arvosanalle 7

Taitotaso A1.2

Oppilas tukeutuu viestinnässään kaikkein keskeisimpiin sanoihin ja ilmauksiin.

Oppilas tarvitsee paljon apukeinoja.

Oppilas osaa pyytää toistamista tai hidastamista.

Osaamisen kuvaus arvosanalle 8

Taitotaso A1.3

Oppilas osallistuu viestintään, mutta tarvitsee vielä usein apukeinoja.

Oppilas osaa reagoida suppein sanallisin ilmauksin, pienin elein (esim. nyökkäämällä),
äännähdyksin tai muunlaisella minimipalautteella.

Oppilas joutuu pyytämään selvennystä tai toistoa hyvin usein.

Osaamisen kuvaus arvosanalle 9

Taitotaso A1.3/A2.1

Oppilas osallistuu viestintään ja tarvitsee vain satunnaisesti apukeinoja.

Oppilas osaa reagoida suppein sanallisin ilmauksin.

Oppilas joutuu pyytämään selvennystä tai toistoa melko usein turvautuen harvemmin ei-
kielellisiin ilmaisuihin.

Oppilas osaa soveltaa jonkin verran viestintäkumppanin ilmaisuja omassa viestinnässään.

Tavoite 7

Opetuksen tavoite:

Auttaa oppilasta laajentamaan kohteliaaseen kielenkäyttöön kuuluvien ilmauksien tuntemustaan.

Opetuksen tavoitteista johdetut oppimisen tavoitteet:

Oppilas oppii käyttämään erilaisia kohteliaisuuden ilmauksia.

Arvioinnin kohde:

Viestinnän kulttuurinen sopivuus

Opetuksen tavoitteeseen liittyvä keskeinen sisältöalue:

8. & 9. lk:

Harjoitellaan kohteliasta kielen käyttöä kuten erilaisia kohteliaisuuden ilmauksia
rutiininomaisissa viestintätilanteissa kulttuuriin sopivalla tavalla.

Laaja-alainen osaaminen:

L2, L4, L6

Osaamisen kuvaukset:

Osaamisen kuvaus arvosanalle 5

Taitotaso A1.1

Oppilas osaa käyttää muutamia kielelle ja kulttuurille tyypillisimpiä kohteliaisuuden ilmauksia (tervehtiminen, hyvästely, kiittäminen) joissakin kaikkein rutiininomaisimmissa sosiaalisissa kontakteissa.

Osaamisen kuvaus arvosanalle 7

Taitotaso A1.2

Oppilas osaa käyttää muutamia kaikkein yleisimpiä kielelle ominaisia kohteliaisuuden ilmauksia.

Rutiininomaisissa sosiaalisissa kontakteissa.

Osaamisen kuvaus arvosanalle 8

Taitotaso A1.3

Oppilas osaa käyttää yleisimpiä kohteliaaseen kielenkäyttöön kuuluvia ilmauksia monissa rutiininomaisissa sosiaalisissa kontakteissa.

Osaamisen kuvaus arvosanalle 9

Taitotaso A1.3/A2.1

Oppilas selviytyy joistakin lyhyistä sosiaalisista tilanteista ja osaa käyttää joitakin kohteliaita tervehdyksiä ja puhuttelumuotoja sekä esittää esimerkiksi pyyntöjä, kutsuja, ehdotuksia ja anteeksipyyntöjä ja vastata sellaisiin.

Kehittyvä kielitaito, taito tulkita tekstejä.

Tavoite 8

Opetuksen tavoite:

Rohkaista oppilasta tulkitsemaan ikätasolleen sopivia ja itseään kiinnostavia puhuttuja ja kirjoitettuja tekstejä.

Opetuksen tavoitteista johdetut oppimisen tavoitteet:

Oppilas oppii ymmärtämään erilaisia puhuttuja ja kirjoitettuja tekstejä.

Arvioinnin kohde:

Tekstien tulkintataidot.

Opetuksen tavoitteeseen liittyvä keskeinen sisältöalue:

8.lk & 9. lk:

Sanastoa, ilmauksia, vakiintuneita sanontoja ja rakenteita harjoitellaan nuorten elämään liittyvien aihepiirien yhteydessä. Sisältöjä valittaessa näkökulmana on ajankohtaisuus sekä oppilaita kiinnostavat ja oppilaille merkitykselliset aihepiirit, tutustuminen nuorten työelämässä ja opiskelussa tarvittavaan kielitaitoon sekä oppilaan omaan tulevaisuuteen liittyvät suunnitelmat. Sanastoa, ilmauksia, vakiintuneita sanontoja rakenteita opetellaan monenlaisista puhutuista ja kirjoitetuista teksteistä. Harjoitellaan ruotsin kielen äänneitä, sanapainoa ja intonaatiota.

Laaja-alainen osaaminen:

L4

Osaamisen kuvaukset:

Osaamisen kuvaus arvosanalle 5

Taitotaso A1.1

Oppilas ymmärtää vähäisen määrän yksittäisiä puhuttuja ja kirjoitettuja sanoja ja ilmauksia.

Oppilas tuntee kirjainjärjestelmän tai hyvin rajallisen määrän kirjoitusmerkkejä.

Osaamisen kuvaus arvosanalle 7

Taitotaso A1.2

Oppilas ymmärtää harjoiteltua, tuttua sanastoa ja ilmaisuja sisältävää muutaman sanan mittaista kirjoitettua tekstiä ja hidasta puhetta.

Oppilas tunnistaa tekstistä yksittäisiä tietoja.

Osaamisen kuvaus arvosanalle 8

Taitotaso A1.3

Oppilas ymmärtää yksinkertaista, tuttua sanastoa ja ilmaisuja sisältävää kirjoitettua tekstiä ja hidasta puhetta asiayhteyden tukemana.

Oppilas pystyy löytämään tarvitsemansa yksinkertaisen tiedon lyhyestä tekstistä.

Osaamisen kuvaus arvosanalle 9

Taitotaso A1.3/A2.1

Oppilas ymmärtää helppoja, tuttua sanastoa ja ilmaisuja sekä hidasta puhetta sisältäviä tekstejä.

Oppilas pystyy löytämään tarvitsemansa tiedon lyhyistä, yksinkertaisista, itseään kiinnostavista viesteistä ja tekstin pääajatuksia tuttua sanastoa sisältävästä, ennakoitavasta tekstistä.

Kehittyvä kielitaito, taito tuottaa tekstejä.

Tavoite 9

Opetuksen tavoite:

Tarjota oppilaalle runsaasti tilaisuuksia harjoitella pienimuotoista puhumista ja kirjoittamista erilaisista aiheista kiinnittäen huomiota myös ääntämiseen ja tekstin sisällön kannalta oleellisimpiin rakenteisiin.

Opetuksen tavoitteista johdetut oppimisen tavoitteet:

Oppilas oppii ilmaisemaan itseään suullisesti ja kirjallisesti käyttäen keskeistä sanastoa ja keskeisiä rakenteita.

Oppilas oppii ääntämään ymmärrettävästi.

Arvioinnin kohde:

Tekstien tuottamistaidot.

Opetuksen tavoitteeseen liittyvä keskeinen sisältöalue:

8. lk & 9.lk:

Sanastoa, ilmauksia, vakiintuneita sanontoja ja rakenteita harjoitellaan nuorten elämään liittyvissä luonteivissa kielenkäyttötilanteissa sekä suullisesti että kirjallisesti. Sisältöjä valittaessa näkökulmana on ajankohtaisuus, oppilaiden kiinnostuksen kohteet ja oppilaille merkitykselliset aihepiirit, kuten tutustuminen nuorten työelämässä ja opiskelussa tarvittavaan kielitaitoon sekä oppilaan omaan tulevaisuuteen liittyvät suunnitelmat. Harjoitellaan runsaasti ja monipuolisesti ruotsin kielen äänneitä, sanapainoa ja intonaatiota. Harjoitellaan hyödyntämään foneettisia merkkejä ääntämisen opettelussa.

Laaja-alainen osaaminen:

L4, L5

Osaamisen kuvaukset:

Osaamisen kuvaus arvosanalle 5

Taitotaso A1.1

Oppilas osaa ilmaista itseään puheessa hyvin suppeasti käyttäen harjoiteltuja sanoja ja opeteltuja vakioilmaisuja.

Oppilas ääntää joitakin harjoiteltuja ilmauksia ymmärrettävästi ja osaa kirjoittaa joitakin erillisiä sanoja ja sanontoja.

Osaamisen kuvaus arvosanalle 7

Taitotaso A1.2

Oppilas pystyy kertomaan joistakin tutuista ja itselleen tärkeistä asioista käyttäen suppeaa ilmaisuvarastoa ja kirjoittaa muutaman lyhyen lauseen harjoitelluista aiheista.

Oppilas ääntää useimmat harjoitellut ilmaisut ymmärrettävästi ja hallitsee hyvin suppean perussanaston, muutaman tilannesidonnaisen ilmauksen ja peruskieliopin aineksia.

Osaamisen kuvaus arvosanalle 8

Taitotaso A1.3

Oppilas osaa rajallisen määrän lyhyitä, ulkoa opeteltuja ilmauksia, keskeistä sanastoa ja perustason lauserakenteita.

Oppilas pystyy kertomaan arkisista ja itselleen tärkeistä asioista käyttäen suppeaa ilmaisuvarastoa ja kirjoittamaan yksinkertaisia viestejä ja ääntää harjoitellut ilmaisut ymmärrettävästi.

Osaamisen kuvaus arvosanalle 9

Taitotaso A1.3/A2.1

Oppilas pystyy kertomaan jokapäiväisistä ja konkreettisista sekä itselleen tärkeistä asioista käyttäen yksinkertaisia lauseita ja konkreettista sanastoa.

Oppilas osaa keskeistä perussanastoa ja rakenteita.

Oppilas osaa soveltaa joitakin ääntämisen perussääntöjä muissa kuin harjoitelluissa ilmauksissa.